

עמ"ת 11339/12/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 11339-12-23 פלוני (עצור בפיקוח) נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר

העורר פלוני (עצור בפיקוח)

נגד

המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ העורר: עו"ד אוהאן ארדקיאן ממשרד עו"ד חנא בולוס

ב"כ המשיבה: עו"ד אינאס סמוכה

העורר בעצמו

החלטה

1. בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בקריות, שניתנה ביום 16.11.2023 מפי כב' השופט י' וסקרוג בתיק מ"ת 32313-08-23, בה דחה את בקשת העורר לעיון חוזר, לרבות בקשתו לערוך תסקיר משלים בעניינו. זאת, נוכח הזמן הקצר שחלף מאז נערך התסקיר הקודם ובהיעדר שינוי נסיבות.

2. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם של בת זוג והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו מיום 17.8.2023 הורה בית משפט קמא על עריכת תסקיר שיבחן את הסיכון והמסוכנות הנשקפים מהעורר ואת התאמתה של החלופה שהוצעה על ידו.

4. לאחר מספר דחיות, הוגש ביום 12.9.2023 תסקיר מאת שירות המבחן, אשר מצא בשקלול השיקולים הרלוונטיים כי קיים סיכון גבוה להמשך התנהגות אלימה מצדו של העורר כלפי המתלוננת. לגבי המפקחים שהוצעו, נאמר כי מדובר באנשים ישרים, המקיימים אורח חיים תקין ומבינים את המשמעות הקונקרטי של מעצר הבית ואת תפקידם כמפקחים. יחד עם זאת, על אף מוכנותם להתגייס ולסייע לעורר, העריך שירות המבחן כי מפקחים אלה יתקשו לשמש כדמויות מאזנות ומרסנות כלפי העורר, נוכח העובדה כי הם מכירים חלקים מצומצמים בקשר לדפוסיו העומדים ברקע למעצר וכן באשר לקונפליקטים בתוך מערכת היחסים עם המתלוננת. לפיכך ונוכח רמת הסיכון הקיימת, לא בא שירות המבחן בהמלצה על שחרורו של העורר מבית המעצר.

5. בהחלטתו מיום 14.9.2023, לאחר ששמע שלושה מהמפקחים המוצעים, קבע בית משפט קמא כי שניים מהם, ידיד המשפחה ואמו של העורר, עשויים לשמש כמפקחים ראויים וטובים. בית משפט קמא ציין כי טרם גיבש עמדה סופית אם הוא נכון לבחון אפשרות למעצר העורר באיזוק אלקטרוני, ובלבד שהמרחק בין מקום החלופה לביתה של המתלוננת יהיה משמעותי יותר מזה שהוצע, מרחק שלא יפחת משעתיים נסיעה

בצירוף תנאים מגבילים נוספים, לרבות הפקדה כספית. הואיל והחלופה שהוצעה באותו שלב, בבית אחות של העורר, אינה מקיימת אחר תנאי המרחק הנדרש, היא נדחתה, ובהיעדר חלופה ראויה הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים משפטיים נגדו.

6. ביום 19.9.2023 הגיש העורר בקשה לבחינת חלופה אחרת שהוצעה על ידו בגוש חלב. בהחלטתו מיום 21.9.2023 קבע בית משפט קמא כי המרחק שנקבע על ידו בהחלטתו מיום 14.9.2023 נועד להבטיח במידה סבירה את נטרול הסיכון באם יופרו התנאים. יחד עם זאת, נאמר כי בית המשפט יהיה נכון לבחון גם חלופה מרוחקת לא פחות משעה וחצי ממקום מגורי הנפגעת, אם ימצא שניתן לאזנה באמצעות תנאים נלווים, אך לא פחות מכך.

7. על שתי ההחלטות הנ"ל הוגש ערר לבית המשפט המחוזי במסגרת עמ"ת 48730-09-23, אשר נדון בפני כב' השופט מ' עלי. בהחלטתו מיום 26.9.2023 קבע בית המשפט כי מצא קושי בקביעתו של בית משפט קמא כי החלופה צריכה להיות מרוחקת מרחק של בין שעה וחצי לשעתיים ממקום מגוריה של המתלוננת. הקושי נעוץ בכך שהחלטתו של בית משפט קמא בעניין זה לא לוותה בהנמקה. צוין כי גם לגופם של דברים נראה כי התנאי שהציב בית משפט קמא למרחק כאמור ממקום מגורי המתלוננת אינו מחויב המציאות, וכי ראוי לבחון את החלופה על כל המכלול שבה מבלי להציב תנאים מוקדמים לגבי מרחק כזה או אחר. עוד צוין בית המשפט המחוזי כי מצא קושי בכך שבית משפט קמא לא קיים דיון במעמד הצדדים כדי לבחון את החלופה. לכן, הורה על החזרת העניין לבית משפט קמא על מנת שיקיים דיון לגופם של דברים.

8. ביום 5.10.2023 התקיים דיון בפני בית משפט קמא, ובהחלטה ארוכה ומפורטת דחה בית המשפט את הבקשה לעיון חוזר והורה כי העורר יותר במעצר עד תום ההליכים. בתוך כך, נקבע כי בפני העורר עומדות שתי אפשרויות - האחת הצגת חלופה המרוחקת ממקום מגורי המתלוננת מרחק שיאפשר תגובה סבירה אם תתבצע הפרה, והשנייה השבתו לשירות המבחן לצורך בחינת אפשרות שילובו בטיפול ללא כפיית הודאה, ולו על מנת שניתן יהיה למתן את הסיכון הנשקף ממנו כפי שזה הוערך על ידי שירות המבחן.

9. ערר שהוגש על החלטתו הנ"ל של בית משפט קמא נידון בבית המשפט המחוזי על ידי כב' השופט א' פורת במסגרת עמ"ת 11614-10-23. בהחלטתו מיום 11.10.2023 קיבל בית המשפט המחוזי את הערר, תוך שהורה כי העורר יהיה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני ביישוב גוש חלב ללא חלונות התאווורות בשלב זה ועד לתום ההליכים המתנהלים נגדו בתיק העיקרי. בנוסף, יהיה העורר נתון לפיקוחם והשגחתם של שני מפקחים שנקבעו על ידי בית המשפט, וזאת לאחר שיפקיד ערובה כספית במזומן בסך ₪ 8,000 ולאחר שכל אחד מהמפקחים יחתום על ערבות צד ג' בסך ₪ 10,000.

10. ביום 8.11.2023 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו, בגדרה ביקש להורות על העתקת מקום החלופה לעיר עכו תחת אותו מארג פיקוח. זאת, נוכח העובדה שבשל מצב החירום בו אנו נתונים נדחה הדיון שנועד לקביעת מועדי הוכחות ליום 31.12.2023 לשם תיאום מועדים. נאמר כי חלוף הזמן עד סיום ההליכים מהווה עילה לעיון חוזר להעתקת מקום החלופה כמבוקש.

11. בהחלטתו מיום 16.11.2023, המונחת בפניי בערר זה, ציין בית משפט קמא כי לא ניתן להתעלם מכך שחלף זמן קצר בלבד מאז ניתנה החלטתו של בית המשפט המחוזי ביום 11.10.2023 ועד להגשת הבקשה הנוכחית לעיון חוזר שהוגשה ביום 8.11.2023. עוד נאמר כי כבר במועד הדיון בבית המשפט המחוזי ביום 11.10.2023 שרר מצב חירום במדינה בעקבות המלחמה שפרצה ביום 7.10.2023. משכך, המלחמה שפרצה איננה נסיבה חדשה שלא הייתה ידועה לעורר במעמד הדיון, במסגרתו הוא ביקש לאשר את החלופה שהוצעה על ידו.

בית משפט קמא הוסיף והפנה למסוכנות הנשקפת מהעורר, כפי שזו עולה מעובדות כתב האישום וכפי שנדונה בהרחבה בהחלטתה של כב' השופטת ביטון-פרלה מיום 5.10.2023. זאת ועוד, החלופה שהוצעה בעיר עכו נדחתה בעבר על ידי שירות המבחן בתסקירו מיום 12.9.2023, בין היתר נוכח קרבתה למקום מגוריה של המתלוננת.

בית משפט קמא התייחס אף לטענה שלא בא זכרה בבקשת העורר, ולפיה במקום החלופה לא קיים ממ"ד ואף אין מקלטים ביישוב גוש חלב. נאמר כי מבלי להקל ראש בטענה זו, הרי שמדובר ביישוב שלא פונה מתושביו, וכי בכל מקרה רשאי העורר להציע חלופה ביישוב אחר העונה על המרחק שאימץ הלכה למעשה בית המשפט המחוזי, קרי מרחק של 50 ק"מ לפחות ממקום מגורי הנפגעת.

לאור כל האמור, דחה בית משפט קמא את הבקשה לעיון חוזר ומכאן הערר שהונח בפניי.

12. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ושקלתי את מכלול הנסיבות, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

המסגרת הנורמטיבית של הדיון מצויה בסעיף 52(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, המורה כי: "עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בעניין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה".

13. אין ספק כי פרק הזמן שחלף מאז ניתנה החלטתו הקודמת של בית המשפט ביום 11.10.2023, בגדרה הורה על מעצרו של העורר באיזוק אלקטרוני ביישוב גוש חלב, אינו משמעותי ואינו מצדיק בחינה חוזרת של תנאי המעצר באיזוק אלקטרוני.

14. אף הנסיבות עליהן מצביע ב"כ העורר אינן מצדיקות בחינה מחודשת של תנאי מעצרו. בתיק קבוע דיון ליום 31.12.2023 לצורך קביעת מועדי הוכחות. נכון הוא שההליכים בבית המשפט נקטעו לפרק זמן מוגבל נוכח מצב החירום, אך לעת הזו מרבית ההליכים חזרו להתקיים כסדרם ולכן לא צפויה דחייה ניכרת בהתקדמות ההליך, ודאי לא במידה המצדיקה עיון חוזר.

15. הטענה לפיה לא קיים ממ"ד במקום החלופה בו נתון העורר במעצר באיזוק אלקטרוני לא הועלתה כלל בבקשה לעיון חוזר. יחד עם זאת, נדרש אליה בית משפט קמא לאחר שב"כ העורר העלה אותה במהלך הדיון שהתקיים בפניו. החלטתו של בית משפט קמא לעניין זה אף היא מקובלת עליו. בעת שבית המשפט המחוזי נדרש לבחון את החלופה שהוצעה על ידי העורר עצמו ביום 11.10.2023 הייתה מדינת ישראל נתונה בעיצומה של מלחמה, כאשר הסכנה של פתיחת חזית מהצפון הייתה גדולה וממשית. חרף אפשרות זו, עמד העורר אז על בקשתו לשחררו למעצר בית בגוש חלב במקום החלופה שהוצע על ידו. לכן לא ברורה לי הטענה שכיום הוא חושש מעצם העובדה שבמקום החלופה לא מצוי ממ"ד. בכל מקרה, ככל שהעורר חושש מהיעדרו של ממ"ד, פתוחה בפניו הדרך להציע מקום חלופה אחר, ובלבד שזה יהיה מרוחק במידה מספקת ממקום מגוריה של המתלוננת. חלופה בעיר עכו, שנדחתה כבר על ידי שירות המבחן, לא תסכון.

16. על יסוד מקבץ האמור, אני דוחה את הערר.

ניתנה היום, ב' טבת תשפ"ד, 14 דצמבר 2023, במעמד הנוכחים.